

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1991

Nr 79

Nr 79

KÖRKORTSLAG

för landskapet Åland

Föredragen för Republikens President den 5 december 1991

Utfärdad i Mariehamn den 19 december 1991

I enlighet med landstingets beslut¹⁾ stadgas:

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §

I denna lag finns bestämmelser om körkort och om förarutbildning.

2 §

För att få framföra motordrivet fordon i landskapet Åland fordras giltigt körkort som berättigar till framförande av fordonet. Ett körkort är inte giltigt då giltighetstiden utgått eller då körkortsinnehavaren är tilldelad körförbud.

För att få framföra moped eller annat jämförbart fordon i landskapet fordras av föraren att han fyllt 15 år samt innehar förarbevis för moped eller giltigt körkort. För person bosatt utanför landskapet på tillfälligt besök krävs att han skall ha uppnått 15 års ålder.

Motordriven anordning som är avsedd att styras av gående får framföras utan körkort.

3 §

Körkort skall vara i sådant skick att det kan läsas utan svårighet. Har körkort skadats så att det inte kan läsas utan svårighet är körkortsinnehavaren skyldig att byta ut körkortet mot ett nytt.

4 §

Behörighet att framföra fordon anges i körkort på följande sätt:

Bokstav	Behörighet
A	motorcykel samt motorcykel med släpfordon
B	personbil, paketbil samt övriga fordon och fordonskombinationer, vilkas totalvikt är högst 3.500 kg och i vilka finns plats för högst åtta personer utom föraren, samt fordonskombinationer vilkas dragbil hör till denna klass om släpfordonets totalvikt är högst 750 kg
C	lastbil och annat fordon vars totalvikt överstiger 3.500 kg och i vilket finns plats för högst åtta personer utom föraren samt fordonskombinationer vilkas dragbil hör till denna klass om släpfordonets totalvikt är högst 750 kg
D	buss och annat fordon i vilka finns plats för fler än åtta personer utom föraren samt fordonskombination med buss som dragbil, om släpfordonets totalvikt är högst 750 kg
E	fordonskombination som inte nämns under A-D

¹⁾ Ls framst. nr 35/1990—91

Lu bet. nr 28/1990—91

Stu bet. nr 40/1990—91

T traktor, motorredskap, snöskoter och motordrivna anordningar jämte till dem kopplade släpfordon

Med fordons totalvikt avses dess registrerade totalvikt eller, om fordonet inte behöver registreras, dess faktiska totalvikt. Med fordonskombinations totalvikt avses den sammanlagda totalvikten för de i kombinationen ingående fordonen beräknad på motsvarande sätt.

5 §

Körkort utfärdas med följande kombinationer av bokstäver och behörighet:

A * * * * *
 * B * * * * *
 * BE * * * * *
 A B * * * * *
 A BE * * * * *
 * B * C * * * * *
 A B * C * * * * *
 * BE C * * * * *
 A BE C * * * * *
 * BE CE * * * * *
 A BE CE * * * * *
 * B * C * D * * * * *
 A B * C * D * * * * *
 * BE C * D * * * * *
 A BE C * D * * * * *
 * BE CE DE * * * * *
 A BE CE DE * * * * *

T

6 §

Körkort av klass A berättigar till framförande av annan än lätt motorcykel först när körkortsinnehavaren fyllt 18 år och har avlagt av landskapsstyrelsen föreskriven förarexamen för annan än lätt motorcykel.

I körkort som endast berättigar till framförande av lätt motorcykel skall detta anges.

7 §

Fordonskombination av klass E får framföras endast av den som innehar körkort som berättigar till att framföra även dragbilen. Körkort av klass A eller B berättigar till att framföra även fordon som hör till klass T. Körkort av klass C berättigar även till att provköra och tillfälligt flytta fordon av klass D utan passagerare och fordon av klass E utan last samt berättigar även den som fullgör uppgifter inom brandväsendet och polisman i tjänst att framföra fordon av klass D eller E. Körkort av klass B berättigar även till att framföra fordonskombination av klass BE vid färd till och från plats där examen skall avläggas.

2 kap. Förarutbildning

8 §

Förarutbildning skall bedrivas så att eleverna lär sig trafikreglerna och lär sig att framföra fordon i olika situationer och trafikmiljöer på ett säkert sätt. Eleverna skall dessutom lära sig hur farosituationer undviks, olyckor förebyggs samt hur följderna av en olycka lindras.

Förarutbildningen består av en teoretisk och en praktisk del.

Undervisning för körkort av klass B och C som ges åt den som inte tidigare innehar körkort av sådan klass är uppdelad i två delar och ges delvis under den provotid som avses i 38 §. Undervisning som ges för att få behörighet för övriga körkortsklasser ges i ett sammanhang.

9 §

Läroplaner för förarutbildning antas av landskapsstyrelsen. I läroplan skall finnas bestämmelser åtminstone om

- 1) den teoriundervisning som skall ges för den aktuella körkortsklassen,
- 2) den körundervisning som skall ges för den aktuella körkortsklassen samt
- 3) vilket slag av fordon som skall användas vid körundervisningen.

10 §

Inom de ramar läroplanerna anger antar motorfordonsbyrån kursplaner för den utbildning som krävs för att få avlägga examen för de olika körkortsklasserna.

11 §

För att få påbörja förarutbildning krävs av eleven att han skall ha uppnått en ålder av

- a) 15 år 6 månader för undervisning för att få sådant körkort av klass A som berättigar att framföra lätt motorcykel,
- b) 17 år för undervisning för att få körkort av klass B,
- c) 17 år 6 månader för undervisning för att få sådant körkort av klass A som berättigar att framföra annan än lätt motorcykel,
- d) 18 år för undervisning för att få körkort av klass C samt
- e) 19 år för undervisning för att få körkort av klass D.

12 §

Förarutbildning ges i bilskola som verkar med tillstånd av landskapsstyrelsen.

Med landskapsstyrelsens tillstånd kan förarutbildning ges i läroinrättning i samband med yrkesutbildning.

13 §

Den som inte önskar delta i förarutbildning i bilskola får själv ordna privat undervisning under ledning av en enligt denna paragraf godkänd lärare. Vad här sägs gäller dock inte sådan undervisning som skall ges i andra delen av undervisningen för att erhålla körkort av klass B eller BC.

För att få verka som lärare för i 1 mom. avsedd person krävs tillstånd av polismyndigheten. Förutsättning för att få sådant tillstånd är att sökanden under minst fem år innehaft körkort för den aktuella fordonsklassen, att han inte under denna tid brutit mot bestämmelserna i vägtrafiklagen för landskapet Åland (27/83) på ett sätt som tyder på oförmåga att följa dem samt att han behärskar det kunskapsområde han i egenskap av lärare förväntas lära ut. Landskapsstyrelsen beslutar om särskild examen för lärare som avses i denna paragraf.

Undervisningen skall till sitt innehåll motsvara undervisningen enligt gällande läroplan och kursplan.

14 §

Den som påbörjat förarutbildning som avses i 12 och 13 §§ och som vill ytterligare förbättra sin körskicklighet, får övningsköra under överinseende av en enligt denna paragraf godkänd person.

Polismyndigheten godkänner person som utövar överinseende vid övningskörning under förutsättning att han under minst tre år innehaft körkort för den aktuella fordonsstypen och att han inte under denna tid brutit mot bestämmelserna i vägtrafiklagen för landskapet Åland på ett sätt som tyder på oförmåga att följa dem.

Den som påbörjat förarutbildning för att erhålla körkort för motorcykel får övningsköra ensamt med tillstånd av polismyndigheten. Innan tillstånd beviljas skall sökanden visa intyg över godkänt teoriprov i förarexamen samt att han på ett säkert sätt kan framföra motorcykel.

Tillstånd till övningskörning enligt denna paragraf kan förenas med villkor och begränsningar.

Framkommer det att övningskörning bedrivs på ett sätt som inte är förenligt med dess syfte skall tillståndet omedelbart återkallas.

15 §

Vid körundervisning och vid övningskörning anses eleven inte vara förare. Ansvar åvilar i sådant fall elevens lärare eller i 14 § 2 mom. avsedd person. Vad här sägs gäller inte övningskörning med motorcykel enligt bestämmelserna i 14 § 3 mom. och inte heller övningskörning med fordon av klass D eller E.

Baktill på bil och motorcykel som används för körundervisning eller övningskörning, skall fästas en skylt i form av en vit, liksidig triangel, vars sida för bil är 25 cm och för motorcykel 16 cm. På skolfordon får inte fästas reklam.

16 §

När elev genomgått förarutbildning skall bilskola eller elevens lärare utfärda ett undervisningsintyg åt eleven. Av intyget skall framgå att gällande läroplan och kursplan har följts.

17 §

Trafikundervisning för att erhålla förarbevis för moped ges i grundskola. Med landskapsstyrelsens tillstånd får undervisning ordnas även på annat sätt.

För mopedförarutbildningen i grundskola skall kommun ställa tillräckliga resurser till förfogande.

Examen anordnas av skolan och polismyndigheten gemensamt. Åt den som avlagt godkänd examen utfärdar företrädare för skolan och polismyndigheten ett förarbevis. Motorfordonsbyrån skall ofördröjligen underrättas om förarbevis som utfärdats.

Förarbevis skall medföras vid färd och på anfordran uppvisas för polisman.

3 kap.

Bestämmelser om bilskolor

18 §

Bilskola får upprätthållas endast med landskapsstyrelsens tillstånd.

Ansökan om tillstånd att upprätthålla bilskola skall innehålla ämbetsbetyg och utredning om att sökanden råder över sig själv och sin egendom eller, om sökanden är bolag, andelslag eller annat samfund, utdrag ur handels- eller föreningsregistret samt bolagsordning eller motsvarande bolagsavtal eller andelslags eller annat samfunds stadgar. Dessutom skall utredning om att sökanden är berättigad att idka näring i landskapet bifogas.

Innan ansökan om tillstånd att upprätthålla bilskola prövas skall utlåtande i ärendet inhämtas av motorfordonsbyrån och polismyndigheten.

19 §

Tillstånd att upprätthålla bilskola får ges fysisk eller juridisk person som anses ha förutsättningar att ge en god förarutbildning.

20 §

Tillstånd att upprätthålla bilskola kan förnas med villkor och begränsningar. Tillståndet utfärdas att gälla tillsvidare om inte särskilda skäl föranleder annat.

21 §

Bilskola skall ha en föreståndare som skall vara godkänd av landskapsstyrelsen. Föreståndaren ansvarar för att bilskolan fyller de krav som ställs i denna lag eller i de bestämmelser som antagits med stöd av denna.

Innan i 1 mom. avsett ärende avgörs skall utlåtande inhämtas av motorfordonsbyrån.

22 §

Föreståndare för bilskola och trafiklärare som ger körundervisning skall ha trafiklärarkort.

Villkor för att få trafiklärarkort är

1) att sökanden har körkort av minst klass A B* C* **,

2) att sökanden inom Norden avlagt trafiklärarexamen eller motsvarande examen eller innehar av landskapsstyrelsen godkänd motsvarande kompetens samt

3) att sökanden inte på grund av sina personliga egenskaper är olämplig som bilskollärare.

Ansökan om trafiklärarkort prövas av polisen. Trafiklärarkort beviljas för den tid som sökandens körkort är i kraft. Trafiklärarkort får inte beviljas sökande som fyllt 70 år.

Polismyndigheten kan dra in trafiklärarkort om innehavaren inte längre fyller kraven i 2 mom. Om beviljande och indragning av trafiklärarkort i övrigt gäller i tillämpliga delar bestämmelserna om utfärdande av körkort och tilldelande av körförbud.

23 §

I bilskola skall finnas de läromedel och den undervisningsmateriel som behövs för undervisningen.

Läromedel och undervisningsmateriel får inte tas i bruk förrän de godkänts av motorfordonsbyrån.

24 §

Motorfordonsbyrån övervakar att bilskola uppfyller de krav som ställts på den. Finner den i sin övervakning missförhållanden eller brister skall landskapsstyrelsen underrättas där- om.

Landskapsstyrelsen kan i fall av misskötsel eller bristande kvalitet på undervisningen återkalla tillstånd eller förena tidigare givet tillstånd med nya villkor och begränsningar.

4 kap. Examen

25 §

För att få avlägga förarexamen krävs att examinanden erhållit förarutbildning i landskapet eller, om förarutbildning inte erfordras, har sin hemort i landskapet. Examinanden skall därutöver uppfylla de krav som anges för den aktuella körkortsklassen i 26 - 32 §§.

Motorfordonsbyrån kan medge även person som erhållit förarutbildning utanför landskapet rätt att avlägga förarexamen om han bedöms inneha erforderliga förutsättningar här- för.

26 §

För att få avlägga examen för körkort av klass A krävs att examinanden

a) har erhållit förarutbildning som motsvarar den klass examen avser, eller

b) har övningskort med stöd av i 14 § 3 mom. avsett tillstånd eller

c) har innehaft körkort av samma klass.

Utöver vad i 1 mom. sägs krävs

a) att synskärpan med eller utan glasögon är minst 0,6 på det ena ögat och minst 0,3 på det andra eller, om det svagare ögat inte uppfyller detta krav, att synskärpan på det bättre ögat är minst 0,8 och att ett eventuellt synfel eller en eventuell ögonsjukdom bör anses ha avstannat minst ett år innan anmälan till examen gjordes,

b) att synfältet på åtminstone det ena ögat är normalt eller att ögonens sammanlagda synfält motsvarar minst synfältet hos ett normalt öga samt

c) att examinanden inte lider av sådan sjukdom eller sådant lyte som väsentligt minskar eller äventyrar förmågan att framföra fordon eller, om han har sådan sjukdom eller sådant lyte, att sjukdomen eller lytet inte väsentligt påverkar förmågan att framföra fordon som är utrustat med automatväxel eller annan specialutrustning.

27 §

För att få avlägga examen för körkort av klass B krävs att examinandan

- a) har erhållit förarutbildning som motsvarar den klass examen avser eller
- b) har innehaft körkort av samma klass.

Utöver vad i 1 mom. sägs krävs av examinandan att han uppfyller i 26 § 2 mom. fastställda krav.

28 §

För att få avlägga examen för körkort av klass C krävs att examinandan

- a) har erhållit förarutbildning som motsvarar den klass examen avser eller
- b) har innehaft körkort av samma klass.

Utöver vad i 1 mom. sägs krävs

- a) att synskärpan med eller utan glasögon är minst 0,6 på det ena ögat och minst 0,3 på det andra,

b) att ögonens synfält är normala,

- c) att examinandan med eller utan hörapparat uppfattar vanligt tal på fyra meters håll samt

d) att examinandan inte lider av sådan sjukdom eller sådant lyte som väsentligt minskar eller äventyrar förmågan att framföra fordon.

29 §

För att få avlägga examen för körkort av klass D krävs att examinandan

- 1) har innehaft körkort för bil under minst ett år och att han har körkort av klass C som inte är förenat med prøvotid samt

a) under de fem år som föregår examen som huvudsyssla eller eljest i betydande omfattning minst ett år har kört bil med en totalvikt om minst 12.000 kg eller

- b) har erhållit av landskapsstyrelsen godkänd yrkesutbildning för förare; eller

2) har innehaft körkort av samma klass.

Utöver vad i 1 mom. sägs krävs

- a) att synskärpan med eller utan glasögon är minst 0,8 på det ena ögat och minst 0,6 på det andra,

b) att examinandan med åtminstone ena örat uppfattar vanligt tal på fyra meters håll samt

- c) att examinandan uppfyller i 28 § 2 mom. b och d punkterna fastställda krav.

30 §

För att få avlägga examen för körkort av klass E krävs att examinandan innehar körkort för bil som inte är förenat med prøvotid. Examen för körkort av klass BE får dock avläggas

av examinand som innehaft körkort minst ett år.

För att få avlägga examen för körkort av klass CE eller DE gäller utöver vad i 1 mom. sägs att examinandan

- a) under de fem år som föregår examen som huvudsyssla i en följd minst tre månader har kört bil för vars framförande krävs körkort av klass C eller

b) har erhållit av landskapsstyrelsen godkänd yrkesutbildning för förare eller

- c) innehar eller tidigare har innehaft körkort för här avsedd fordonskombination eller fordon för vars framförande fordras körkort av klass D.

Utöver vad i 1 och 2 mom. sägs krävs av den som önskar erhålla körkort av klass BE eller CE att han uppfyller i 28 § 2 mom. fastställda krav samt av den som önskar erhålla körkort av klass DE att han uppfyller i 29 § 2 mom. fastställda krav.

31 §

För att få avlägga examen för körkort av klass T krävs att examinandan uppfyller i 26 § 2 mom. a och c punkterna fastställda krav.

32 §

Den som vill avlägga examen skall ha uppnått en ålder av

- a) 15 år för körkortsklass T,
- b) 16 år för körkortsklass A,
- c) 18 år för körkortsklass B, BE eller C samt
- d) 21 år för körkortsklass D, CE eller DE.

33 §

Den som anmäler sig till förarexamen skall för besiktningsman förete

- a) ämbetsbevis eller annan utredning, varav tillförlitligt framgår hans personuppgifter och personbeteckning,

b) ett högst sex månader tidigare utfärdat intyg över erhållen förarutbildning eller över erhållen teoriundervisning jämte ett minst en månad och högst sex månader tidigare utfärdat i 14 § 3 mom. avsett tillstånd till övningskörning eller utredning om tidigare utfärdat körkort och om körpraktik där sådan krävs,

- c) ett högst sex månader tidigare utfärdat läkarintyg samt

d) två för körkortet lämpliga fotografier.

För att få avlägga examen för körkort av klass T krävs inte i 1 mom. b punkten nämnt intyg.

Den som anmäler sig till förarexamen för körkort av klass B eller C får antagas till examen tidigast 30 dagar från det förarut-

bildningen påbörjats om inte motorfordonsbyrån medger annat.

34 §

Vid förarexamen skall examinanden visa att han behärskar de ämnen som ingår i trafikundervisningen och att han kan tillämpa dessa kunskaper.

Förarexamen för körkort av klass T omfattar endast ett teoriprov om inte besiktningsman anser också ett körprov nödvändigt. Förarexamen för övriga körkortsklasser omfattar ett teoriprov och ett körprov.

Examinanden är skyldig att hålla erforderligt fordon för körprovet. Under körprovet anses han som förare.

35 §

Över godkänd förarexamen skall besiktningsman utfärda intyg. Samtidigt skall besiktningsmannen och examinanden skriva sina namnteckningar på det ena av de fotografier som avses i 33 § 1 mom. d punkten.

Har examinanden inte godkänts i förarexamen kan besiktningsman som villkor för att avlägga ny examen föreskriva viss tilläggsundervisning.

5 kap. Utfärdande av körkort

36 §

Polismyndigheten utfärdar efter ansökan körkort till sökande med hemort i landskapet. Ansökan av annan person skall tillställas polismyndigheten på sökandens hemort.

Till ansökan fogas

a) ämbetsbevis eller annan utredning, varav tillförlitligt framgår personuppgifter och personbeteckning,

b) intyg över högst sex månader tidigare godkänd förarexamen,

c) ett högst sex månader tidigare utfärdat läkarintyg och, om polisen prövar det nödvändigt, intyg av specialläkare samt

d) två för körkortet lämpliga fotografier.

37 §

Villkor för erhållande av körkort är

a) att sökanden uppfyller i 25 - 32 §§ angivna krav för den aktuella körkortsklassen,

b) att sökanden avlagt förarexamen som svarar mot körkortet,

c) att sökanden inte till följd av fortgående missbruk av alkohol eller annat berusningsmedel eller på grund av sina personliga egenskaper kan anses olämplig som förare,

d) att sökanden inte är tilldelad körförbud samt

e) att minst ett år förflutit sedan sökanden gjort sig skyldig till körning utan körkort, om inte synnerliga skäl finns för beviljande av körkort.

38 §

Körkort beviljas för en tid om två år (prövotid). Vad här sägs gäller dock inte om sökanden redan innehar körkort av annan klass än A eller T. I sådant fall utfärdas körkort i enlighet med bestämmelserna i 39 §.

Under prövotiden skall sökanden

a) visa att han har de kunskaper och färdigheter samt den mögnad som krävs för att framföra fordon i trafiken samt

b) genomgå av landskapsstyrelsen föreskriven tilläggsundervisning.

För sökande som visar att han uppfyller i 2 mom. ställda krav utfärdas körkort i enlighet med bestämmelserna i 39 §.

Om innehavaren av i 1 mom. avsett körkort utökar sin förarbehörighet under prövotiden, omfattar prövotiden vad som återstår av den ursprungliga prövotiden.

39 §

Körkort som inte är förenat med prövotid beviljas för en tid som upphör då körkortsinnehavaren fyller 70 år. Har sökanden fyllt 65 år beviljas körkortet för en tid av fem år. Giltighetstiden för körkort som berättigar till framförande av buss och tung fordonskombination upphör dock alltid när körkortsinnehavaren fyller 70 år.

Körkort kan beviljas på vissa villkor. Villkor kan ändras under körkortets giltighetstid. Körkort vars giltighetstid utgått kan förnyas enligt bestämmelserna i 43 §.

40 §

Polismyndigheten kan av särskild orsak utfärda ett temporärt körkort för sökande som uppfyller de i 37 § stadgade kraven. Temporärt körkort gäller högst tre månader. För sökande som innehar körkort kan polismyndigheten, under samma förutsättningar, medge utökad behörighet att framföra fordon.

41 §

Innehar sökanden tidigare utfärdat körkort eller temporärt körkort, skall det överlåtas till polismyndigheten då han erhåller nytt.

6 kap.**Hälsokontroll och förnyande av körkort**

42 §

Körkortsinnehavare skall för polismyndigheten förete läkarintyg inom två månader efter det han fyllt 45, 50, 55, 60 och 65 år. Detta gäller dock endast om mer än fem år förflutit sedan körkortet utfärdades.

Föreligger skäl att befara att körkortsinnehavare inte längre uppfyller de hälsokrav som gäller för att få körkort, kan polismyndigheten ålägga honom att inom två månader förete nytt läkarintyg.

Motorfordonsbyrån skall underrätta körkortsinnehavaren om skyldigheten att förete läkarintyg. Sådan underrättelse skall göras senast tre månader innan intyget skall inges. Eventuellt utebliven underrättelse befriar dock inte körkortsinnehavaren från i denna paragraf avsedd skyldighet.

43 §

Ansökan om förnyande av körkort görs hos polismyndigheten. Till ansökan skall fogas

1) ett högst tre månader tidigare utfärdat läkarintyg och, om polismyndigheten anser det nödvändigt, intyg av specialläkare,

2) två för körkortet lämpliga fotografier samt

3) om polismyndigheten anser det nödvändigt, intyg över godkänt körprov eller utredning rörande sökandens förmåga att säkert framföra fordon.

Uppfyller sökanden i 1 mom. stadgade krav skall körkortet förnyas för en tid av högst fem år. Körkort med behörighet att framföra fordonsklasserna D, CE eller DE kan inte förnyas.

Polismyndigheten skall anmäla till motorfordonsbyrån när körkort förnyats.

7 kap.**Körförbud**

44 §

Körförbud kan tilldelas av domstol i enlighet med vad därom är föreskrivet i vägtrafiklagen för landskapet Åland eller av polismyndighet eller polisman i enlighet med bestämmelserna i detta kapitel. Körförbud som tilldelas av domstol kan vara villkorligt.

45 §

Polisman skall tilldela körkortsinnehavare ett tio dagar långt körförbud om körkortsinnehavaren med motordrivet fordon bevisligen överskridit på väg gällande hastighetsbegräns-

ning eller fordonsbegränsad hastighet med minst 30 km i timmen. Polismannen skall samtidigt omhänderta körkortet.

Polisman kan i fall som avses i 1 mom. berättiga den som tilldelats körförbud att avsluta pågående färd, om det kan ske utan att trafik-säkerheten äventyras.

Har i 1 mom. avsett körförbud tilldelats person som inte är bosatt i landskapet och skall denna avbryta sin vistelse i landskapet och därför är i behov av sitt körkort, kan polismyndigheten avbryta verkställigheten av körförbudet och återlämna körkortet. Om person som avses i detta moment inom sex månader återvänder till landskapet är han skyldig att meddela polismyndigheten. Polismyndigheten skall i sådant fall omhänderta körkortet och tilldela honom körförbud för en tid motsvarande vad som återstod av det först tilldelade körförbudet.

Den som tilldelats körförbud med stöd av bestämmelserna i denna paragraf har rätt att få sitt ärende prövat av polismyndigheten. Polismyndigheten skall avgöra sådant ärende i brådskande ordning.

Kan hastighetsöverträdelse anses försvarbar för att körkortsinnehavaren därigenom avsett att undanröja trängande fara för eget eller annans liv eller hälsa eller av annat synnerligen vägande skäl får polisman avstå från att tilldela körförbud som avses i 1 mom.

46 §

Körkortsinnehavare skall tilldelas körförbud av polismyndigheten

a) om han inte längre uppfyller kraven för att få körkort,

b) om han inte företett läkarintyg inom föreskriven tid eller avlagt föreskriven ny examen,

c) om han vid framförande av motorfordon gjort sig skyldig till annan än i 45 § avsedd gärning som är straffbar enligt vägtrafiklagen för landskapet Åland och som tyder på allvarlig likgiltighet för trafiksäkerheten eller om han gjort sig skyldig till körning utan körkort,

d) om han minst tre gånger inom ett år gjort sig skyldig till gärning som är straffbar enligt vägtrafiklagen för landskapet Åland, med undantag för andra gärningar som bestraffas med ordningsbot än fortkörningsförseelser, eller till radardetektorförseelse som avses i landskapslagen angående tillämpning i landskapet Åland av lagen om förbud mot anordningar som försvårar hastighetsövervakningen (50/86) eller

e) om han utomlands har dömts för trafikfylleri eller där gjort sig skyldig till sådan gärning.

I 1 mom. a och b punkterna avsett körförbud gäller tillsvidare.

I 1 mom. c, d och e punkterna avsett körförbud gäller för en tid av högst sex månader. I fall som här avses kan polismyndigheten, i stället för att tilldela körförbud, förordna att körkortsinnehavare skall undergå ny förarexamen.

Den som tilldelats körförbud med stöd av bestämmelserna i 1 mom. c punkten har rätt att få sitt ärende prövat av domstol om han anmäler ärendet dit inom en vecka från det han fick del av beslutet. Görs sådan anmälan skall domstolen utan dröjsmål underrätta polismyndigheten om att ärendet är anhängiggjort. Polismyndigheten skall i sådant fall utan dröjsmål återlämna körkortet. Finner domstolen att skäl för körförbud föreligger skall den avgöra för hur lång tid körförbudet skall gälla. Denna tid får dock inte överstiga den tid polismyndigheten ursprungligen fastställde. Domstolen kan inte förklara här avsett körförbud villkorligt.

47 §

Polisman skall tilldela körkortsinnehavare temporärt körförbud och omedelbart omhänderta körkort

1) om körkortsinnehavaren på sannolika skäl gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri,

2) om körkortsinnehavaren befaras ha gjort sig skyldig till grovt äventyrande av trafiksäkerheten eller körning under påverkan av rusmedel eller

3) om förutsättningar för att tilldela körkortsinnehavaren körförbud enligt bestämmelserna i 46 § 1 mom. c, d eller e punkten sannolikt finns.

Polisman kan i fall som avses i 1 mom. 3 punkten berättiga den som tilldelats temporärt körförbud att avsluta pågående färd, om det kan ske utan att trafiksäkerheten äventyras.

48 §

Har temporärt körförbud tilldelats körkortsinnehavare med stöd av 47 § 1 mom. 1 punkten gäller detta tills domstol avgjort ärendet. I de fall som avses i 47 § 1 mom. 2 punkten skall polismyndigheten utan dröjsmål till prövning uppta frågan om det temporära körförbudet skall bestå. Är det därvid sannolikt att den som tilldelats temporärt körförbud gjort sig skyldig till gärning som avses i 47 § 1 mom. 2 punkten skall polisen besluta att det temporära körförbudet gäller tills domstol avgjort ärendet.

Är det på grundval av förundersökningen uppenbart att domstol kommer att tilldela vill-

korligt körförbud kan polismyndigheten besluta att det temporära körförbudet skall upphöra redan innan domstolen avgjort ärendet.

I de fall som avses i 47 § 1 mom. 3 punkten skall den polisman som tilldelat temporärt körförbud omedelbart underrätta sin förman. Polismyndigheten skall därefter ofördröjligen avgöra ärendet.

Om åtal inte väcks för en gärning som avses i 47 § 1 mom. 1 eller 2 punkten eller åtalet förkastas eller om körförbud tilldelas villkorligt skall polismyndigheten omedelbart återlämna körkortet. Polismyndigheten skall också omedelbart återlämna körkort när körförbud som avses i 47 § 1 mom. 3 punkten inte tilldelas. Skall temporärt körförbud upphöra och körkort återlämnas enligt bestämmelserna i denna paragrafen men körkortsinnehavaren gjort sig skyldig till gärning som avses i 45 §, skall körförbudet dock gälla under den tid som avses i 45 §.

49 §

Polismyndigheten kan i stället för att tilldela körförbud tilldela körkortsinnehavaren varning om, med beaktande av hur mycket han årligen kör och andra omständigheter, de i 46 § 1 mom. d punkten nämnda förseelserna inte skall anses vittna om likgiltighet för bestämmelserna och för de påföljder som ådömts eller ålagts honom för brott mot dem. Körförbud som avses i 45 § kan dock inte ersättas med varning.

Har varning tilldelats körkortsinnehavare kan ny varning inte utan synnerliga skäl tilldelas honom under en tid av ett år från tidpunkten för den första varningen.

50 §

Polismyndigheten kan förordna att körkortsinnehavare skall förnya sitt körkort om han upprepade gånger gjort sig skyldig till överträdelse av vägtrafiklagen för landskapet Åland och om det med anledning därav finns sannolika skäl att befara att han inte upprätthållit sin körskicklighet.

Innan körkort återlämnas till den som varit tilldelad körförbud kan polismyndigheten kräva att nytt läkarintyg företes. Kravet på ny examen gäller dock inte i de fall körförbud varit i kraft längre tid än sex månader men där körförbudet efter överklagande undanröjs eller bestäms till en tid understigande sex månader.

När polismyndigheten återlämnar körkort skall motorfordonsbyrån ofördröjligen under rättas.

8 kap. Bestämmelser om annat än åländskt körkort

51 §

Körkort som utfärdats i nordiskt land berättigar, inom gränserna för dess giltighet, till framförande av motordrivet fordon i landskapet.

I landskapet bosatt innehavare av i 1 mom. avsett körkort har rätt att på ansökan och utan att avlägga förarexamen byta ut detta mot körkort som utfärdats i enlighet med denna lag. När här avsett utbyte av körkort sker skall samtidigt det tidigare körkortet omhändertas och sändas till den myndighet som utfärdat körkortet.

Vad i denna lag sägs om innehavare av körkort gäller i tillämpliga delar även innehavare av i 1 mom. avsett körkort.

52 §

Körkort som utfärdats i annat än nordiskt land berättigar till framförande av motordrivet fordon i landskapet i enlighet med vad landskapstyrelsen därom beslutar.

I landskapet bosatt innehavare av i 1 mom. avsett körkort kan medges rätt att byta ut detta mot körkort som utfärdats i enlighet med denna lag. Landskapstyrelsen utfärdar närmare bestämmelser om förarutbildning och om examen som i vissa fall krävs för sådant byte.

Vad i denna lag sägs om innehavare av körkort gäller i tillämpliga delar även innehavare av i 1 mom. avsett körkort.

9 kap. Yrkeskörtillstånd

53 §

För att få framföra personbil i yrkesmässig persontrafik fordras, förutom giltigt körkort, av polismyndigheten utfärdat yrkeskörtillstånd.

54 §

Villkor för att erhålla yrkeskörtillstånd är att sökanden

a) under en tid av minst ett år innehaft körkort som berättigar till att framföra bil,

b) uppfyller de hälsokrav som fastställts för körkort av klass A B* C* **,

c) inte på grund av sina personliga egenskaper kan anses olämplig att yrkesmässigt framföra personbil samt

d) har tillräcklig lokalkännedom samt kännedom om bestämmelserna om yrkesmässig persontrafik.

55 §

Yrkeskörtillstånd får inte beviljas sökande som fyllt 70 år. Om beviljande och indragning av yrkeskörtillstånd i övrigt gäller i tillämpliga delar bestämmelserna om beviljande av körkort och tilldelande av körförbud.

10 kap. Körkortsregister

56 §

Motorfordonsbyrån skall föra körkortsregister. I körkortsregistret skall intas följande uppgifter om körkortsinnehavare:

a) fullständigt namn, personbeteckning och adress,

b) de fordonsklasser körkortet berättigar att framföra samt eventuella villkor,

c) uppgifter om beviljande av körkort, yrkeskörtillstånd och trafiklärararkort samt om tilldelande av körförbud,

d) straff och andra påföljder som ådömts för brott som nämns i 78 § 1 mom. vägtrafiklagen för landskapet Åland eller för annat vid framförande av motorfordon begånget brott för vilket straff är stadgat i vägtrafiklagen för landskapet Åland, med undantag för andra gärningar som bestraffas med ordningsbot än fortkörningsförseelser, eller för radardetektorförseelse som avses i landskapslagen angående tillämpning i landskapet Åland av lagen om förbud mot anordningar som försvårar hastighetsövervakningen,

e) uppgifter om förarundervisning och -examen samt

f) uppgifter om tillstånd till transport av farliga ämnen.

Registret upptar även personuppgifter om de personer som saknar körkort och som dömts till straff och andra påföljder för brott som nämns i 1 mom. d punkten samt uppgifter om de straff och andra påföljder som nämnda personer ådömts för dessa brott.

Registret upptar även ovan i 1 mom. a-d punkterna avsedda uppgifter om sådana i landskapet bosatta innehavare av i nordiskt land utfärdat körkort vilka dömts till straff för i 2 mom. avsedd handling.

Registret upptar även personuppgifter om de personer som erhållit förarbevis för moped med stöd av bestämmelserna i 17 § 3 mom.

Finner myndighet vid handläggning av uppgifter i körkortsregistret oriktigheter i dessa

skall myndigheten omedelbart anmäla detta till motorfordonsbyrån.

57 §

Uppgifter ur körkortsregistret får lämnas endast till polismyndigheten och andra myndigheter som handlägger körkortsärenden samt till den som uppgifterna gäller.

Utan hinder av bestämmelserna i 1 mom. kan landskapsstyrelsen tillåta att visst begränsat material i körkortsregistret under dess tillsyn studeras för vetenskaplig forskning eller annat därmed jämförligt ändamål.

Den som behandlar i körkortsregistret ingående uppgifter eller som med stöd av 2 mom. tillåtit studera material i registret får inte för utomstående yppa att i registret antecknad person fråntagits sitt körkort eller att körkortet återkallats, eller lämna uppgift om brott som förövats av sådan person.

11 kap. Särskilda bestämmelser

58 §

Den som bryter mot den i 57 § avsedda skyldigheten att hemlighålla uppgift skall, om inte gärningen bör bestraffas som tjänstebrott, dömas för brott mot skyldigheten att hemlighålla uppgifter i körkortsregistret till böter eller till fängelse i högst sex månader.

Den som på annat än i 1 mom. avsett sätt bryter mot denna lag eller med stöd därav utfärdade bestämmelser skall dömas till straff i enlighet med vad därom är föreskrivet i vägtrafiklagen för landskapet Åland.

Angående domstols rätt att avstå från att ådöma straff, åklagares rätt att avstå från att väcka åtal samt polismans rätt att tilldela anmärkning finns bestämmelser i vägtrafiklagen för landskapet Åland.

59 §

Besvär över polismyndighetens beslut enligt denna lag eller med stöd därav utfärdade bestämmelser anförs inom trettio dagar hos landskapsstyrelsen.

I annat än i 3 mom. avsett beslut som landskapsstyrelsen fattat med stöd av denna lag får, såvitt gäller lagligheten av beslutet, ändring sökas genom besvär i enlighet med vad

därom är föreskrivet i lagen om tillämpningen i landskapet Åland av lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (FFS 182/79).

Motorfordonsbyråns eller besiktningsmans beslut kan inom trettio dagar överklagas hos landskapsstyrelsen. I landskapsstyrelsens beslut får ändring inte sökas.

I denna paragraf nämnda tider räknas från den dag vederbörande fått del av beslutet, saggadag oräknad.

Med stöd av denna landskapslag meddelade beslut kan verkställas oaktat besvär.

60 §

Landskapsstyrelsen kan på synnerliga skäl medge undantag från de ålders- och hälsokrav som gäller för körkort och yrkeskörtillstånd för personbil.

61 §

Landskapsstyrelsen fastställer hur körkort, förarbevis för moped, anmälningar, intyg och tillstånd som avses i denna lag skall vara utfärdade.

62 §

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Genom denna lag upphävs landskapslagen den 11 juni 1973 om körkort (39/73) och landskapsförordningen den 23 november 1973 om körkort (64/73).

Bestämmelserna i 2 § 2 mom. rörande krav på förarbevis för att få framföra moped träder i kraft den 1 juni 1993 och tillämpas på mopedförare födda den 1 juni 1978 och senare.

Körkort utfärdade enligt den nu upphävda lagen berättigar även framdeles till framförande av fordon i enlighet med den behörighet som anges i körkortet. Vid förnyande eller utbyte av sådant körkort skall bestämmelserna i denna lag tillämpas.

Tillstånd att upprätthålla bilskola utfärdade enligt den nu upphävda lagen gäller i enlighet

med vad som anges i tillståndet. Vid förnyande av sådant tillstånd skall bestämmelserna i denna lag tillämpas.

Mariehamn den 25 september 1991

OLOF JANSSON
talman

Karl-Gunnar Fageholm
vicetalman

Jan-Erik Lindfors
vicetalman

